Strona czasopisma: http://analit.agh.edu.pl/

Szkło dekoracyjne

Magdalena Wyka

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, Polska

ABSTRAKT: Szkło to amorficzne ciało stałe powstałe w procesie witryfikacji. Najstarsze szklane wyroby, datowane na ok. 3500 r. p.n.e., odnaleziono na terenie Egiptu i Mezopotamii. Już wtedy szkło wykorzystywano nie tylko w celach użytkowych ale także dekoracyjnych.

Znanym na całym świecie rodzajem szkła ozdobnego jest szkło weneckie. Jego historia sięga końca XIII w. kiedy to, z obawy przed spłonięciem miasta, cały przemysł hutniczy został przeniesiony z Wenecji na wyspę Murano. Zgromadzenie rzemieślników w jednym miejscu spowodowało gwałtowny rozwój technik wytapiania i formowania masy szklarskiej. Wyroby wykonane przez ówczesnych mistrzów charakteryzowały się niezwykłą barwą uzyskiwaną przez dodawanie tlenków nadających kolor do półpłynnej masy. Ponadto na wyspie Murano ma początek technika millefiori, która polega na łączeniu ze sobą prętów kolorowego szkła w celu uzyskania kwiatowych wzorów.

Innym rodzajem szkła ozdobnego, którego produkcję udoskonalili weneccy rzemieślnicy, jest szkło kryształowe. Nazywane jest ono również szkłem ołowiowym ze względu na dodatek do masy szklarskiej PbO_2. Jon ołowiowy, występujący w gotowej masie szklarskiej, modyfikuje jej właściwości: wywołuje rozszczepienie światła na szlifach oraz wzmacnia blask gotowych wyrobów. Te właściwości wpływają pozytywnie na dekoracyjność kryształowych przedmiotów. Ze względu na zawartość szkodliwego dla zdrowia ołowiu stosowanie szkła kryształowego do przechowywania napojów i częste spożywanie posiłków z zastawy kryształowej nie jest zalecane, może bowiem skutkować zatruciem ołowiowym.

Literatura

[1] M. Ciecińska, D. Dorosz, E. Greiner-Wrona, B. Gruszka, J. Kucharski, M. Lisiecki, M. Łączka, B. Procyk, S. Siwulski, M. Środa, I. Wacławska, J. Wasylak; Technologi szkła: właściwości fizykochemiczne, metody badań; Polskie Towarzystwo Ceramiczne, Kraków 2002
[2] https://web.archive.org/web/20110415194738/http://www.glassonline.com/infoserv/history.html
[3] Technologia szkła; praca zbiorowa pod red. Ignacego Płońskiego, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1972
[4] https://www.cdph.ca.gov/Programs/CCDPHP/DEODC/CLPPB/Pages/Q-A-Lead-in-Tableware.aspx#doineedtoworry
[5] http://www.doge.it/murano/muranoi.htm
[6] http://exhibits.museum.state.il.us/exhibits/barker/techniques/tech_millefiori.php